

Startside>Anlæggelse af retssag>Retssystemerne i EU og de enkelte lande>Specialdomstole i de enkelte lande

Specialdomstole i de enkelte lande

Portugal

Dette afsnit indeholder oplysninger om opbygningen af de særlige domstole i Portugal.

Domstole i første instans

Distriktsdomstolene er normalt retter i første instans (*tribunais de comarca*). Disse domstole behandler og træffer afgørelse i sager, der ikke henhører under andre domstoles kompetence. Distriktsdomstolene har både generel og særlig kompetence.

Disse lokale domstole er opdelt i *juizos*, der både kan have særlig og generel kompetence. De er navngivet efter deres kompetence og navnet på den kommune (*município*), de ligger i.

Der findes følgende distriktsdomstole med særlig kompetence:

- den centrale domstol for civile sager
- den lokale domstol for civile sager
- den centrale domstol for straffesager
- den lokale domstol for straffesager
- den lokale domstol for mindre forseelser
- forundersøgelsesdomstolen i straffesager
- afdelingen for familier og mindreårige
- arbejdsretten
- handelsretten
- fuldbyrdsdomstolen.

Der findes stadig domstole med udvidet stedlig (og særlig) kompetence. Det er:

- retten i sager om intellektuel ejendomsret
- retten i sager om konkurrence, regulering og tilsyn
- sø- og handelsretten
- fuldbyrdsdomstolen

den centrale forundersøgelsesdomstol i straffesager.

Domstole med særlig kompetence

Nedenstående domstole har særlig kompetence:

De centrale domstole i civile sager

Disse domstole:

undersøger og træffer afgørelse i civile sager, hvis værdi overstiger 50 000,00 EUR

udøver i civile retlige sager til en værdi af over 50 000,00 EUR de beføjelser, der er fastsat i den civile retsplejelov, i distrikter, som ikke er omfattet af *juizo*'ens jurisdiktion

undersøger og træffer afgørelse i sager om sikkerhedsforanstaltninger, der henhører under deres jurisdiktion

udøver andre beføjelser, de er tillagt efter loven

rettens afdelinger for familieanliggender og sager om mindreårige

For så vidt angår **personers og familiemedlemmers slægtskab** undersøger og behandler disse afdelinger følgende sager:

inden for den frivillige retspleje: sager vedrørende ægtefæller

inden for den frivillige retspleje: sager vedrørende personers samliv eller fælles økonomi

sager om separation og skilsmisse

sager om anerkendelse eller omstødelse af et borgerligt ægteskab

foranstaltninger truffet på grundlag af artikel 1647 og artikel 1648, stk. 2, i den portugisiske civile lovbog, godkendt ved lovdekret nr. 47344 af 25. november 1966

gennemførelsesforanstaltninger vedrørende betaling af underholdsbidrag mellem ægtefæller og tidligere ægtefæller

andre foranstaltninger vedrørende personers og familiemedlemmers slægtskab.

Ud over afdelingernes beføjelser på dette område udøver de også de beføjelser, de er tillagt i forbindelse med sager om boopgørelser i tilknytning til en separation, skilsmisse, anerkendelse eller omstødelse af et borgerligt ægteskab samt de særlige sager med separation, som reglerne for disse procedurer finder anvendelse på.

Hvad angår **mindreårige og myndige børn**, er disse afdelinger ansvarlige for at:

oprette værgemål og administrere ejendom

udpege en person til at udføre visse handlinger på en mindreåriges vegne og udpege en repræsentant for den mindreårige, der i udenretslige anliggender

repræsenterer den mindreårige, som er underlagt forældreansvar

etablere adoptionsforbindelse

regulere udøvelsen af forældremyndighed og behandle spørgsmål i den forbindelse

fastsætte underholdsbidrag til mindreårige, myndige børn eller børn, der er fyldt 16 år, som omhandlet i artikel 1880 i den portugisiske civile lovbog, der blev vedtaget ved lovdekret nr. 47344 af 25. november 1966, og undersøge og træffe gennemførelsesforanstaltninger vedrørende underholdspligt

sørge for retslig anbringelse af mindreårige

fastlægge beskyttende plejeforanstaltninger i tilknytning til overdragelse af et barn til en person eller en institution med henblik på fremtidig adoption

indføre og afslutte en civil mentorordning

bemyndige den mindreåriges retlige repræsentant til at udføre visse handlinger, bekræfte handlinger, der er foretaget uden tilladelse, og træffe afgørelse om modtagelse af gaver

fastsætte den sikkerhed, som forældre skal stille i forbindelse med mindreårige børn

fastslå hel eller delvis ophævelse af samt grænser for udøvelsen af forældreansvaret som omhandlet i artikel 1920 i den portugisiske civile lovbog, der blev vedtaget ved lovdekret nr. 47344 af 25. november 1966.

foretage ex officio-kontrol af moderskabs- og faderskabserklæringer samt undersøge og vurdere søgsmål om anfægtelse af og begæring om moderskab og faderskab

i tilfælde af uenighed mellem forældrene, fastlægge den mindreåriges for- og efternavn.

Ud over deres kompetencer på dette område er de også ansvarlige for at:

i tilfælde af værgemål eller forvaltning af ejendom, fastsætte værgens eller administratorens vederlag, godkende af fritagelse, tilbagetræden eller tilbagekaldelse af værgen, administratoren eller medlemmet af familierådet, kræve adgang til og gennemgå regnskaber, godkende udskiftning af retligt pant og træffe afgørelse om at forhøje og erstatte den stillede sikkerhed samt udpege en særlig administrator, der repræsenterer den mindreårige udenretsligt udpege en særlig administrator til at repræsentere den mindreårige i enhver sag om værgemål

konvertere, ophæve og revurdere adoptionen, kræve adgang til og gennemgå adoptantens regnskaber samt fastsætte den del af indtægterne, der skal anvendes til mad til den adopterede

træffe beslutning om at forhøje og erstatte den sikkerhed, der er stillet til fordel for mindreårige børn

kræve adgang til og gennemgå forældrenes regnskaber

træffe afgørelse om enhver anden hændelse, der indtræffer under retssager omfattet af ovenstående litra a) til m).

For så vidt angår **værgemål med henblik på beskyttelse og uddannelse** er de ansvarlige for at:

undersøge og gennemgå sager om forældremyndighed og træffe afgørelse i sådanne sager

indføre pleje- og beskyttelsesforanstaltninger og overvåge deres gennemførelse, hvor det er nødvendigt, når et barn eller en ung er i fare og ikke er omfattet af børne- og ungeudvalgets indgriben

gennemføre øvrige retslige procedurer i forbindelse med en værgemålssag om uddannelse

vurdere de faktiske handlinger foretaget af en mindreårig mellem 12 og 16 år, der betegnes som en lovovertrædelse efter loven, med henblik på indførelse af en tilsynsforanstaltning

fastlægge og føre kontrol med tilsynsforanstaltninger

bestemme, at tilsynsforanstaltninger ophæves eller ophører

behandle klager over afgørelser om disciplinære sanktioner over for mindreårige, der er anbragt.

Arbejdsretter

På det civile retlige område behandler arbejdsretterne bl.a. tvister, der opstår i forbindelse med ansættelsesforhold og forhold i forbindelse med indgåelse af arbejdskontrakter, tvister i forbindelse med arbejdsulykker og erhvervssygdomme, tvister, der udspringer af kontrakter, som i loven sidestilles med arbejdskontrakter, lærlingekontrakter samt civile retlige sager vedrørende strejker.

Handelsretter

Handelsretterne undersøger og træffer afgørelse om:

insolvenssager og særlige sager om genopretning

sager om et selskabs stiftelsesdokuments eksistens, ugyldighed og ophævelse

sager om udøvelsen af sociale rettigheder

sager om suspension eller ophævelse af selskabsbeslutninger

sager om likvidation af selskaber

sager om opløsning af europæiske aktieselskaber

sager om opløsning af holdingselskaber

sager omfattet af den portugisiske lov om selskabsregistret

sager om likvidation af kreditinstitutter og finansielle selskaber.

De træffer ligeledes afgørelse i sager om tvister vedrørende handelsregistrets bekendtgørelser og om indsigelser mod registrets afgørelser i forbindelse med sager om opløsning og likvidation af handelsselskaber.

Fuldbyrdelsesdomstolene

Inden for rammerne af de civile retlige fuldbyrdelsesprocedurer udover disse domstole de beføjelser, der er fastsat i den portugisiske civile retsplejelov, med undtagelse af de sager, der er tillagt retten i sager om intellektuel ejendomsret, retten i sager om konkurrence, regulering og tilsyn, søretterne, afdelingen for sager om familier og mindreårige, arbejdsretterne og handelsretterne, samt fuldbyrdelse af domme afsagt i en straffesag, som efter strafferetsplejeloven ikke skal anlægges ved en civil domstol.

Domstole med udvidet stedlig kompetence

Retten i sager om intellektuel ejendomsret

Disse domstole behandler følgende sager:

sager om ophavsret og beslægtede rettigheder

sager om industriel ejendomsret i alle former som fastsat ved lov

søgsmål om ophævelse og ugyldighed af patenter, supplerende beskyttelsescertifikater, brugsmønstre og halvlederprodukters topografi, jf. loven om industriel ejendomsret og anden gældende lovgivning, samt begæringer om, at design- eller modelregistreringer, varemærker, logoer, priser, oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, som er afledt af modkrav, erklæres ugyldige

klager over afgørelser truffet af den nationale styrelse for industriel ejendomsret (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*) om meddelelse om eller afslag på industrielle ejendomsrettigheder vedrørende overførsler, licenser, konfiskationer eller enhver anden handling, der ændrer eller ophæver industrielle ejendomsrettigheder

klage over og revision af afgørelser eller enhver anden foranstaltning, der kan indbringes for retten, som den nationale styrelse for industriel ejendomsret har truffet i forbindelse med en sag om administrativ overtrædelse

sager med påstand om krænkelse af domænenavne

appel af afgørelser truffet af det nationale institut for videnskabelig analyse (*Fundação para a Computação Científica Nacional*), der er ansvarligt for registrering, afslag på registrering og tilbagetrækning af domænenavnet .pt

sager om tegningsret og registrerede firmanavne

klager over afgørelser truffet af det nationale institut for justissekretærer og notarar (*Instituto dos Registos e do Notariado*) om godkendelse af tegningsret og registrerede firmanavne i forhold til det nationale register for juridiske personer

sager om illoyal konkurrence eller krænkelse af forretningshemmeligheder på området for industriel ejendomsret

foranstaltninger med henblik på at fremskaffe og bevare bevismateriale og tilvejebringe oplysninger, når dette er nødvendigt for at beskytte intellektuelle ejendomsrettigheder og ophavsrettigheder.

Retten i sager om konkurrence, regulering og tilsyn

Denne ret behandler bl.a. sager om appel, prøvelse og fuldbyrdelse af afgørelser, kendelser og andre foranstaltninger i forbindelse med pålæggelse af bøder, der kan anfægtes retligt af en række tilsynsmyndigheder, såsom konkurrencemyndigheden, den nationale civile luftfartsmyndighed, den portugisiske centralbank og den portugisiske værdipapirmarkedskommission.

Søretten

Søretten behandler sager om:

erstatning for skade forvoldt af eller på fartøjer, både og andre flydende strukturer, eller som skyldes deres anvendelse til søs, i overensstemmelse med lovens almindelige bestemmelser

kontrakter om bygning, udbedring, køb og salg af skibe, både og andet flydende materiel til maritim brug

kontrakter om søtransport eller kombinerede eller multimodale transportaftaler

kontrakter om transport ad indre vandveje eller kanaltransport inden for de grænser, der er fastsat i tabel 1 i bilaget til den generelle forordning om havnefogedkontorer (*Regulamento Geral das Capitanas*), vedtaget ved lovdekret nr. 265/72 af 31. juli

kontrakter om maritim anvendelse af skibe, både og andet flydende materiel, vedrørende befragtning og leasing

kontrakter om forsikring af skibe, både og andet flydende materiel til brug til søs og af deres last

pant og rettigheder i skibe eller både samt sikkerhed i flydende materiel og tilhørende last

særlige procedurer for fartøjer, både, flydende materiel og disses last

sikrende retsmidler i forhold til skibe, både og andet flydende materiel, disses last og andre relevante værdier for fartøjer, både og andet flydende materiel

samt en forudgående anmodning til havnefogeden om at suspendere afskibning af varer, der er genstand for sådanne procedurer

generel eller specifik beskadigelse, herunder skader i forbindelse med andet flydende materiel til brug til søs

redning og bistand til søs

bugserings- og lodskontrakter

fjernelse af skibsvrag

erstatningsansvar for forurening af havet og andre farvande under dens jurisdiktion

anvendelse, bortkomst, opdagelse eller beslaglæggelse af fiskenet eller redskaber til fangst af bløddyr, skaldyr og havplanter, ankre, udstyr, våben og andre genstande, der er beregnet til sejlads eller fiskeri, samt skader forårsaget af eller påført disse genstande

beskadigelser af ejendom i det maritime offentlige rum

ejerskab til og besiddelse af vraggoods eller skrot beliggende på havbunden og i havets undergrund eller som stammer fra eller befinder sig i indre farvande,

hvis der er foreliggende konkurrerende maritime interesser

fangster

alle generelle handelsretlige spørgsmål på det maritime område

appel af afgørelser truffet af havnefogeden i forbindelse med en sag om overtrædelse af havretten.

Fuldbyrdsesdomstolen

Fuldbyrdsesdomstolen fører tilsyn med fuldbyrdelsen og træffer afgørelse vedrørende ændring, erstatning eller ophævelse af den straf eller

frihedsberøvende foranstaltning, der er truffet ved en retsafgørelse, efter at afgørelsen er blevet endelig. Denne domstol har navnlig kompetence til at:

træffe afgørelse om fuldbyrdelse af tillægsstraffe såsom udvisning samt om ophævelse af fængselsdomme og tidlig fuldbyrdelse af tillægsstraffe såsom udvisning

ophæve fængselsstraffe, frihedsberøvelsesforanstaltninger eller tilbageholdelser af hensyn til sikkerheden

udstede arrestordre og frigivelseskendelser

afsigte en udeblivelsesdom og kendelse om beslaglæggelse af aktiver mod en domfældt, der helt eller delvist forsætligt har unddraget sig fuldbyrdelsen af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning

træffe foreløbig afgørelse om at slette oplysninger om forhold eller afgørelser, der er opført i strafferegistret.

Den centrale forundersøgelsesdomstol i straffesager

Denne domstol foretager indledende undersøgelser, træffer afgørelse om efterforskning og varetager domstolsfunktioner i forbindelse med undersøgelser, når de kriminelle aktiviteter finder sted i distrikter, der er omfattet af forskellige appelinstansers jurisdiktion, og når der er tale om følgende forbrydelser:

mod fred og menneskeheden

terrororganisationer og terrorisme

mod statens sikkerhed, undtagen når det drejer sig om valghandlinger

ulovlig handel med narkotika, psykotrope stoffer og prækursorer, undtagen i tilfælde af direkte distribution til forbrugeren, og menneskehandel

hvidvaskning af penge

korruption, underslæb og personlig vinding

uberettiget insolvens

dårlig ledelse i en økonomisk enhed i den offentlige sektor

svig med henblik på at opnå støtte, tilskud eller kreditter og ulovlig anvendelse heraf

organiseret økonomisk og finansiell kriminalitet, herunder gennem anvendelse af IT-teknologi

økonomiske og finansielle krænkelse med en international eller tværnational dimension.

Sidste opdatering: 29/01/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle

ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.